

Předchůdce flobertek z Tábora

Záhy po vynálezu měděné čepičkové zápalky pro perkusní zbraně, k němuž došlo zřejmě ve druhém desetiletí 19. století, uživatelé i konstruktéři zbraní pozorovali, že energie zápalkové složky stačí nejen k zážehu prachu v komoře, ale sama vykonává práci. Od tohoto zjištění byl jen krok ke snaze tuto energii využít přímo k pohonu střely. Byla to například střelba broky na nevelké vzdálenosti ze zvlášť k tomu konstruovaných lehkých pušek a pistolí malé ráže.

Puška systému Béringer táborského puškaře Františka Zelenky

závěru se zezadu vkládá zápalka pro brokové náboje. Deringer Guardian je na trhu dodnes.

Béringer

Z Francie se ovšem po Evropě rozšířily zbraně na zápalky jiného typu. Puškař Beatus Béringer (psán též jako Bérenger, Beringer) z Paříže byl mistrem zajímavě řešených chemických zámků. Narodil se v roce 1801 v Hangenbieten, což je vesnice kousek od Štrasburku. Je označován nejen za puškaře, ale také za mechanika, takže jeho záběr byl širší. V roce 1824 si údajně patentoval zámek na zrněný *roznětný prášek* podávaný na pánvičku ze zásobníku. Celé zařízení bylo umístěno za komorovým šroubem hlavně. Béringer měl vedle obchodu a dílny v Paříži také továrnu na zbraně v St. Étienne. Je pravděpodobné, že měl nějakou výrobu i v Lutychu. V Paříži fungoval jistě ještě roku 1869.

Nás však zajímá, že v roce 1833 Béringer dostal patent na zbraň k salonní střelbě s horizontálně otočným blokem s komorou. Tahem za dopředu orientovanou páku umístěnou pod předpažbím se komorový blok otočil k nabíjení. V něm bylo vyvrtáno zepředu lůžko pro sférickou střelu a zezadu upravena zápalková dutina s kovadlinkou a třemi zátravkami. Užívaly se speciální kloboučkové zápalky o průměru až 10 mm a výšce 4 mm, obsahující značné množství složky. Odpálení

malé ráže z hlavně. Zbraně na zápalky byly především pistole, v omezené míře karabiny. U delších zbraní jsme tento systém nezaznamenali vzhledem k problémům, které by zde způsobila nízká energie střely v kombinaci s délkou hlavně.

Zápalkové pistole a karabiny postupně upadly v zapomenutí. Jejich funkci tréninkových zbraní docela dobře převzaly vzduchovky a flobertky. Poslední pokus o návrat těchto pistolek provedla italská firma Davide Pedersoli, která v roce 2009 uvedla na trh deringer Guardian. Zbraň ráže 5,5 mm o délce pouhých 125 mm se nabíjí zepředu brokem a po odklopení

Užívaly je k výcviku (především mimo otevřené střelnice) střelecké spolky i jednotlivci. Vzhledem k nepatrné energii střely se tyto zbraně dobře hodily ke střelbě v uzavřených místnostech, ale také třeba na zahradách... Po roce 1835 se začínají objevovat kryté střelnice.

Existovaly různé způsoby, jak energii zápalky využít. Ten nejjednodušší byl použít samotný zážeh k vymetení střely

Komorový blok otevřený k nabíjení s kohoutem (ve skutečnosti jen napínací pákou úderníku) v zadní poloze